

SUOMEN FRISBEEGOLFLIITON TOIMINTAMALLI EPÄASIALLISEN KÄYTTÄYTYMISEN ENNALTAEHKÄISYYN JA SIIHEN PUUTTUMISEEN

Tämä on Suomen frisbeegolfliitto ry:n (SFL) laatima toimintaohjeistus epäasialliseen käytökseen, häirintään ja syrjintään puuttumiseen.

Toimintaohjeistuksen avulla pyritään selkeyttämään epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumista sekä luomaan malleja, joiden avulla syrjinnän ja häirinnän syntymistä voidaan myös ennakolta ehkäistä.

SISÄLLYS

Mitä syrjinnällä ja häirinnällä tarkoitetaan?	1
Toimintamalli epäasialliseen käytökseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn	2
Ennaltaehkäisevät toimintamallit	2
Tilannekohtaiset toimintamallit	3
Häirintätapausten ilmitulemisen sekä yhdenvertaisuuden edistäminen	4
Lähteet	5

MITÄ SYRJINNÄLLÄ JA HÄIRINNÄLLÄ TARKOITETAAN?

Syrjinnän ja häirinnän määritelmät perustuvat yhdenvertaisuuslakiin.

Yhdenvertaisuuslain 6 §:n mukaisesti:

- Välittömällä syrjinnällä tarkoitetaan sitä, että jotakuta kohdellaan epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta kohdellaan, on kohdeltu tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa
- Välillisellä syrjinnällä tarkoitetaan sitä, että näennäisesti puolueeton säännös, peruste tai käytäntö saattaa jonkun erityisen epäedulliseen asemaan muihin vertailun kohteena oleviin nähden, paitsi jos säännöksellä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia
- Häirinnällä tarkoitetaan henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista tai tosiasiallista loukkaamista siten, että luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri
- Syrjintää on myös ohje tai käsky syrjiä

TOIMINTAMALLI EPÄASIALLISEEN KÄYTÖKSEEN PUUTTUMISEEN JA ENNALTAEHKÄISYYN

SFL:n toimintamalli syrjintä- ja häirintätapauksiin puuttumiseen ja niiden ennaltaehkäisyyn perustuu Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEKin laatimaan toimintamalliin, joka on esitelty ”Vaikeneminen ei ole vaihtoehto – Katsaus häirintää ja kiusaamista käsittelevään tutkimustietoon liikunnan ja urheilun näkökulmasta” -julkaisussa. Lisäksi tapausten käsittelyä ja julkituloa koskevassa tilannekohtaisessa ohjeessa on käytetty tukena Et ole yksin -palvelun Ohje toimintamallin luomiseen lajiliitoissa -dokumenttia.

Suomen frisbeegolfliitto ry:n (SFL) toiminnassa syrjintään ja häirintään puututaan aina. Lisäksi liiton ja sen jäsenseurojen toiminnassa tulee pyrkiä ennaltaehkäisemään syrjintää ja häirintää.

ENNALTAEHKÄISEVÄT TOIMINTAMALLIT

Sisäinen varautuminen

Yhdenvertaisuus on liiton toiminnan keskeinen arvo.

Toimintasuunnitelmissa eritellään kullekin vuodelle yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä ja konkreettisia tavoitteita liiton yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman ja vision ohjaamalla tavalla. Toimintakertomuksessa arvioidaan suunnitelmien toteutumista.

Yhdenvertaisuus ja syrjinnän ehkäiseminen ovat Liitopäivillä vuosittain esille nostettavia ja keskusteltavia teemoja. Liitto kannustaa jäsenseuroja liiton arvojen mukaiseen toimintaan myös erilaisin kampanjoin. Lisäksi yhdenvertaisuus ja syrjinnän ehkäiseminen ovat osa liiton koulutusteemoja ja sisällytettynä mukaan kaikkeen liiton ohjaajakoulutukseen.

Liitossa on ennakolta määritetyt vastuuhenkilöt syrjintään tai epäasialliseen käytökseen liittyvien asioiden käsittelyssä. Nämä ovat esillä liiton verkkosivuilla: <https://frisbeegolfliitto.fi/yhdenvertaisuus/>

Ulkoinen varautuminen

Alaikäisten kanssa työskennellessä suositeltava ulkoisen varautumisen toimenpide on rikostaustaotteen tarkistaminen. Tällä tarkoitetaan rikosrekisteriotetta, joka on tarkoitettu esitettäväksi työnantajalle, viranomaiselle, oppilaitokselle tai vapaaehtoistoiminnan järjestäjälle

SUOMEN FRISBEEGOLFLIITTO

FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Suomessa, kun henkilö ryhtyy toimimaan alaikäisten kanssa. Rikostaustatöteen voi tilata Oikeushallinnon asiointipalvelusta.

Liiton ohjaajakoulutusten sisältöjä kehitetään siten, että ohjaajamme osaavat positiivisen ja kannustavan ilmapiirin, jossa jokainen kokee olevansa arvostettu. Seurojen ja eri toimijoiden on oltava tietoisia voimassaolevista kurinpitosäännöistä sekä syrjintätapausten käsittelymalleista.

TILANNEKOHTAISET TOIMINTAMALLIT

Ennakolta laaditut säännöt ja sanktiot

Liitolla on vahvistetut toimintasäännöt sekä kurinpitosäännöt. Sääntömme ja määräyksemme ennaltaehkäisevät epäasiallista käytöstä ja mahdollistavat siihen puuttumisen.

- Liiton säännöt: <https://frisbeegolfliitto.fi/liiton-saannot/>
- Liiton kurinpitosäännöt: <https://frisbeegolfliitto.fi/wp-content/uploads/2020/06/Kurinpitosäännöt-kevätkokous-2020.pdf>

Myös seurojen on hyvä tarkistaa omat sääntönsä (esimerkiksi verraten Olympiakomitean mallisääntöihin).

- Mallisäännöt 2019: <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2019/06/f967401e-seurojen-mallisaannot-2019.pdf>

Käytännöt epäasialliseen käytökseen ja häirintätapausten käsittelyyn ja julkituloihin

Tilanteissa, joissa lajiliittoon tulee valitus tai huoli seuran toiminnasta tai seuran toiminnassa mukana olevan henkilön toiminnasta, toimitaan seuraavalla tavalla:

1. Pelaaja tai hänen huoltajansa ottaa yhteyttä etukäteen määriteltyihin vastuuhenkilöön/-henkilöihin liitossa. Liiton yhteyshenkilöt on esitelty sivulla: <https://frisbeegolfliitto.fi/yhdenvertaisuus/>

Syrjintää tai epäasiallista käytöstä kokenut voi ottaa lisäksi nimettömästi yhteyttä Väestöliiton Et ole yksin – palveluun (www.etoleyksin.fi), ja jutella tilanteesta luottamuksellisesti.

Vakavimmissa tapauksissa otetaan lisäksi viipymättä yhteyttä suoraan viranomaisiin. Mikäli kyseessä on laadultaan vakava rikkomus (esimerkiksi lapsiin tai nuoriin kohdistuva häirintä, rikoksen tunnusmerkit täyttävä tapaus) on henkilö syytä sulkea liiton tai seuran toiminnan ulkopuolelle asian tutkimisen ajaksi.

2. Vastuuhenkilö liitossa ottaa saadun ilmoituksen vastaan. Valituksen vastaanottaja kirjaa ylös seuraavat asiat: valituksen sisältö (päivämäärä ja aika, kuka on ottanut valituksen vastaan sekä ilmoittajan nimi, jos tiedossa).

Mikäli valituksen vastaanottaa jokin muu henkilö kuin etukäteen nimetty vastuuhenkilö, hän toimii yllä ohjeistetulla tavalla sekä toimittaa valituksen eteenpäin vastuuhenkilölle.

3. Tämän jälkeen päätetään liitossa tapausta käsittelevät henkilöt. Jokaisessa tapauksessa on erikseen huomioitava käsittelijöiden puolueettomuus. Käsittelijät eivät voi itse suoraan liittyä tapaukseen.
4. Käsittelijät arvioivat vielä tarpeen rikosilmoitukselle. Onko kyseessä laitton toiminta vai tapaus, joka voidaan selvittää liitossa/seurassa? Mikäli rikosilmoitus tehdään, siirtyy asian käsittely viranomaisille.
5. Tapauksen käsittelijät liitossa tekevät päätöksen siitä, kehen he ottavat asian tiimoilta yhteyttä tapaukseen liittyvässä seurassa. Jos asia koskee esimerkiksi seurassa toimivaa ohjaajaa tai kilpailunjohtajaa, voidaan ottaa yhteyttä seuran hallitukseen.
6. Liitto ottaa seuran yhteyttä. Yhteydenotosta ilmenee valituksen sisältö, mutta valittajan henkilöllisyyttä on suojataan, ellei sen kertomiseen ole lupaa. Yhteydenoton aikana myös selvitetään, miten seuran säännöissä suhtaudutaan tapaukseen.

Seuraan tarjotaan tukea asian selvittämiseen sekä Et ole yksin -palvelusta löytyvät, seuroille suunnatut toimintaohjeet tilanteiden käsittelyyn: <https://etoleyksin.fi/wp-content/uploads/2019/05/toimintaohjeet-seuroille-epaasiällisen-kaytoksen-tapausten-kasittelyyn.pdf>

7. Seuran kanssa sovitaan asian käsittelyn jatkotoimenpiteistä sekä niiden aikataulutuksesta. Seuralle toimitetaan apua ja ohjeistusta myös kirjallisesti. Lisäksi liitto pyytää tapauksen käsittelystä seurassa kirjallisen raportin.
8. Tilanteen etenemisestä raportoidaan valituksen tehneelle. Myös seuran tekemistä toimenpiteistä ja lopputuloksesta tiedotetaan asianosaisia. Tilanteen seuraamista jatketaan.

HÄIRINTÄTAPAUSTEN ILMITULEMISEN SEKÄ YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Yhdenvertaisuus on liiton toiminnassa keskeinen arvo. Jotta yhdenvertaisuutta voidaan aidosti edistää, on häirintää tai kiusaamista kohtaavalla oltava käytössään mahdollisimman matalan kynnyksen ilmianto- ja keskustelumahdollisuudet.

SUOMEN FRISBEEGOLFLIITTO

FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

- Esimerkiksi Väestöliitto ylläpitää Et ole yksin -palvelua: <https://etoleyksin.fi>. Mikäli olet kokenut epäasiallista käytöstä tai häirintää, Et ole yksin -palvelun kautta on mahdollista saada keskusteluapua ja tukea. Palveluun voi ottaa yhteyttä puhelimitse tai verkossa.
- Urheilussa tapahtuneen Doping-, kilpailumanipulaatio- tai katsomoturvallisuusrikkomuksen tai muun eettisen rikkomuksen voi ilmoittaa myös SUEKin Ilmo-palvelussa: <https://ilmo.suek.fi/#!/>
- Seurassa on hyvä olla erikseen nimetyt vastuuhenkilöt ja mahdollisimman matalan kynnyksen ilmianto- ja valitusmahdollisuudet epäasiallisesta tai häiritsevästä käytöksestä.
- Periaatteena syrjintätapauksiin puuttumisessa on, että kaikki syrjintää ja häirintää koskevat ilmoitukset ja epäilykset otetaan aina vakavasti. Ilmoituksiin ja epäilyksiin on puututtava välittömästi.

Hyviä tukimateriaaleja yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä epäasiallisen käytöksen ehkäisemiseen on koottu liiton nettisivuille: <https://frisbeegolfliitto.fi/yhdenvertaisuus/>

LÄHTEET

Et ole yksin -palvelu. Ohje toimintamallin luomiseen lajiliitoissa. Viitattu 6.10.2020. <https://etoleyksin.fi/wp-content/uploads/2019/06/ohje-toimintamallin-luomiseen-lajiliitoissa.pdf>

Suomen frisbeegolfliitto ry:n kurinpitosäännöt. <https://frisbeegolfliitto.fi/wp-content/uploads/2020/06/Kurinpitosäännöt-kevätkokous-2020.pdf>

Suomen Olympiakomitea. Lupa välittää, lupa puuttua. Seksuaalinen ja sukupuoleen kohdistuva häirintä urheilussa. Viitattu 6.10.2020. <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2019/10/64dcb932-lupa-valittaa-lupa-puuttua.pdf>

Suomen urheilun eettinen keskus. 2018. Vaikeneminen ei ole vaihtoehto — Katsaus häirintää ja kiusaamista käsittelevään tutkimustietoon liikunnan ja urheilun näkökulmasta. SUEK ry:n julkaisuja urheilun eettisistä asioista 2018: 2. Viitattu 16.10.2020. <https://www.suek.fi/documents/10162/250626/Vaikeneminen+ei+ole+vaihtoehto+-Katsaus+häirintää%20ja+kiusaamista+käsittelevään+tutkimustietoon+liikunnan+ja+urheilun+näkökulmasta>